

ZÁKON
ze dne.....2018,
kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění ve znění zákona č. 29/2007 Sb., zákona č. 213/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 479/2008 Sb., zákona č. 108/2009 Sb., zákona č. 206/2009 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 366/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 331/2012 Sb., zákona č. 384/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 45/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 306/2013 Sb., zákona č. 313/2013 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 254/2014 Sb., zákona č. 189/2016 Sb., zákona č. 56/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 200/2017 Sb. a zákona č. 222/2017 Sb., se mění takto:

1. V § 11 odst. 1 a 2 písmeno d) zní:

„d) jde-li o stupeň IV (úplná závislost)

1. 13 200 Kč, pokud osobě poskytuje pomoc poskytovatel pobytových sociálních služeb podle § 48, 49, 50, 51, 52 nebo dětský domov anebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu,
2. 19 200 Kč v ostatních případech.“

2. V § 12 odst. 2 větě první se slova „nebo stupni IV (úplná závislost)“ zrušují.

3. V § 12 odst. 5 větě poslední se text „§ 7 odst. 2 a 6 až 12“ zrušuje a za slovo „podpoře“ se doplňují slova „, s výjimkou ustanovení o společně posuzovaných osobách pro účely příspěvku na bydlení“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Řízení o příspěvku na péči zahájená a pravomocně neskončená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
2. Úřad práce České republiky – krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu upraví částky příspěvku na péči podle § 11 odst. 1 písm. d) bodu 2 a § 11 odst. 2 písm. d) bodu 2 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, bez žádosti. O změně výše příspěvku na péči se učiní záznam do spisu.
3. Příspěvek na péči ve výši podle § 11 odst. 1 písm. d) bodu 2 a § 11 odst. 2 písm. d) bodu 2 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, náleží

poprvé od splátky náležející za kalendářní měsíc následující po třetím kalendářním měsíci po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Úřad práce České republiky – krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu doručí příjemcům příspěvku na péči nejpozději do dne výplaty příspěvku na péči za kalendářní měsíc následující po třetím kalendářním měsíci po dni nabytí účinnosti tohoto zákona písemné sdělení o změně výše příspěvku na péči podle bodu 2 věty první; toto sdělení se nedoručuje do vlastních rukou.
5. Nárok na zvýšení příspěvku na péči ve stupni IV (úplná závislost), které náleží nezaopatřenému dítěti od 4 do 7 let věku podle § 12 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zaniká v kalendářním měsíci následujícím po třetím kalendářním měsíci po dni nabytí účinnosti tohoto zákona. Úřad práce České republiky – krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu doručí příjemcům zvýšení příspěvku na péči písemné sdělení o zániku nároku na zvýšení příspěvku na péči podle věty první; toto sdělení se nedoručuje do vlastních rukou.

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2019.

Důvodová zpráva

A. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu, odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy a vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Současná právní úprava neodpovídá potřebám subjektů při poskytování sociálních služeb. V reálné dostupnosti pomoci u příjemců příspěvku na péči ve stupni závislosti IV (úplná závislost) je detekována disproporce.

Osoby v pobytových službách sociální péče jsou chráněny maximální výší úhrady, kterou stanoví prováděcí právní předpis pro částky za ubytování a za stravu. Jejich příjem je chráněn garantovaným zůstatkem z příjmu (15 %). Těmto osobám jsou poskytovány všechny základní činnosti služby a úkony péče za úhradu odpovídající výši stanoveného příspěvku na péči.

Ostatním příjemcům příspěvku na péči, kteří nemají zajišťovanu pomoc, podporu a péči pobytovou službou sociální péče, zákon obdobnou ochranu nezajišťuje.

S ohledem na výše uvedené je navrhováno navýšení příspěvku na péči z částky 13 200 Kč na 19 200 Kč za kalendářní měsíc u osob (dospělých i dětí) nevyužívajících pobytové sociální služby. Dojde tak k posílení finančních zdrojů příjemců příspěvku na péči ve stupni závislosti IV a tím ke snížení tlaku na poskytování pobytových služeb péče. Tyto osoby budou moci déle zůstat ve svém přirozeném sociálním prostředí a využívat terénní a ambulantní služby.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Předkládaný návrh je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná právní úprava je v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

4. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Navrhované zvýšení částek příspěvku na péči navýší celkové roční mandatorní výdaje na dávku. Část vynaložených prostředků se vrátí do systému sociálních služeb prostřednictvím úhrad klientů, kterým jsou poskytovány registrované služby sociální péče poskytované terénní nebo ambulantní formou.

Zvýšení částky příspěvku na péči ve stupni závislosti IV se dotkne cca 25 tis. osob (děti i dospělí). Kvalifikovaný odhad navýšení výdajů ve státním rozpočtu činí 1,8 mld. Kč.

Navrhovaná právní úprava nebude mít hospodářský a finanční dosah na rozpočty krajů a obcí.

5. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Navrhované změny nejsou v rozporu s právními akty Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie.

6. Předpokládané dopady navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná úprava není v rozporu a ani nestanovuje odchylky ve vztahu k zákazu diskriminace. Rovněž není v rozporu se zákonem č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon). Neobsahuje ustanovení, která by narušovala právo na rovné zacházení a vedla k diskriminaci.

7. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Z navrhované právní úpravy neplynou nepříznivé důsledky pro ochranu soukromí a osobních údajů.

8. Zhodnocení korupčních rizik

V navrhované právní úpravě nebyla shledána žádná rizika, která by mohla vést ke korupčnímu jednání. Navrhovaná úprava nemá dopad do oblasti korupčních rizik a nebude vytvářet jejich možnosti, protože žádné ustanovení se nevztahuje k nakládání s majetkem, zadávání veřejných zakázek.

9. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná úprava nebude mít za následek žádné zásadní dopady na bezpečnost a obranu státu.

B. Zvláštní část

K článku I

K bodu 1

Navrhované zvýšení příspěvku na péči ve stupni IV (úplná závislost) má za cíl posílit disponibilní příjem osob v nejvyšším stupni závislosti, které nevyužívají pobytové sociální služby. Zvyšuje se tak současný objem podpory v případech, kdy je péče zabezpečena neformálním pečovatelem, v ideálním případě s využitím ambulantních nebo terénních služeb.

U osob využívajících pobytové sociální služby zůstává výše dávky nezměněna. Těmto osobám již v současné době právní úprava garantuje de facto dvojí ochranu před relativní

finanční a hmotnou nouzí. Jedná se o garanci tzv. minimálního zůstatku z příjmu osoby ve výši 15 % a předepsanou maximální výši úhrad za stravu a ubytování stanovené vyhláškou č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení k zákonu o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Nikoli nevýznamnou pomocí a podporou je dále možnost, při splnění podmínek daných zákonem č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, čerpat i mimo uvedenou ochranu příjmu vybrané nepojistné sociální dávky. Prostřednictvím těchto dávek mohou být „dofinancovány“ náklady daných osob za ubytování nebo např. jednorázové výdaje.

K bodu 2

Vzhledem k nově navrhované výši příspěvku na péči ve stupni závislosti IV (úplná závislost) se navrhuje vypustit pro nedůvodnou duplicitu zvýšení příspěvku na péči pro nezaopatřené dítě ve věku 4 až 7 let, kterému náleží příspěvek na péči ve stupni IV (úplná závislost). Tímto opatřením však zůstává nedotčena skupina dětí, které žijí v rodinách/domácnostech a jejich příjem nedosahuje dvojnásobku životního minima (rodiny), tj. dětí a rodin v riziku relativní i absolutní chudoby. Zvýšení podle § 12 odst. 1 zákona o sociálních službách tedy zůstává zachováno.

K bodu 3

Současné znění § 12 zákona o sociálních službách obsahuje odkaz na konkrétní ustanovení zákona o státní sociální podpoře, podle kterých se posuzuje okruh společně posuzovaných osob pro účely zvýšení příspěvku na péči. Vzhledem k tomu, že v praxi dochází k pochybnostem při aplikaci zákona v případě střídavé péče, je odkaz na konkrétní odstavce v § 7 zákona o státní sociální podpoře nahrazen obecným normativním odkazem s tím, že podle ustanovení týkajících se společně posuzovaných osob pro účely příspěvku na bydlení se nepostupuje.

K článku II

K bodům 1 až 5

Přechodná ustanovení si kladou za cíl bezproblémový přechod na novou právní úpravu. Řízení o příspěvku na péči zahájená a pravomocně neskončená přede dnem nabytí účinnosti novely budou dokončena dle nové úpravy. Úřady práce upraví částky příspěvku na péči podle nové úpravy bez žádosti; o změně výše příspěvku se učiní záznam do spisu. Příspěvek ve zvýšené výši bude náležet poprvé od splátky náležející za kalendářní měsíc následující po třetím kalendářním měsíci po dni nabytí účinnosti předlohy. Příjemcům příspěvku bude doručeno písemné sdělení o změně výše příspěvku na péči; toto sdělení nebude doručováno do vlastních rukou. Nárok na zvýšení příspěvku na péči ve stupni IV, které náleží nezaopatřenému dítěti od 4 do 7 let věku podle § 12 odst. 2, zaniká v kalendářním měsíci následujícím po třetím kalendářním měsíci po dni nabytí účinnosti nové úpravy. Úřady práce v tomto případě doručí příjemcům písemné sdělení o zániku nároku na zvýšení příspěvku; toto sdělení se nedoručuje do vlastních rukou.

K článku III

Navrhuje se, aby tento zákon nabyl účinnosti dne 1. ledna 2019.

V Praze dne 25. dubna 2018

Milan Štěch v. r.
předseda Senátu